

Eesti IKT klasteri strateegia

2019–2023

Eesti IKT klasteri strateegilised väljakutsed

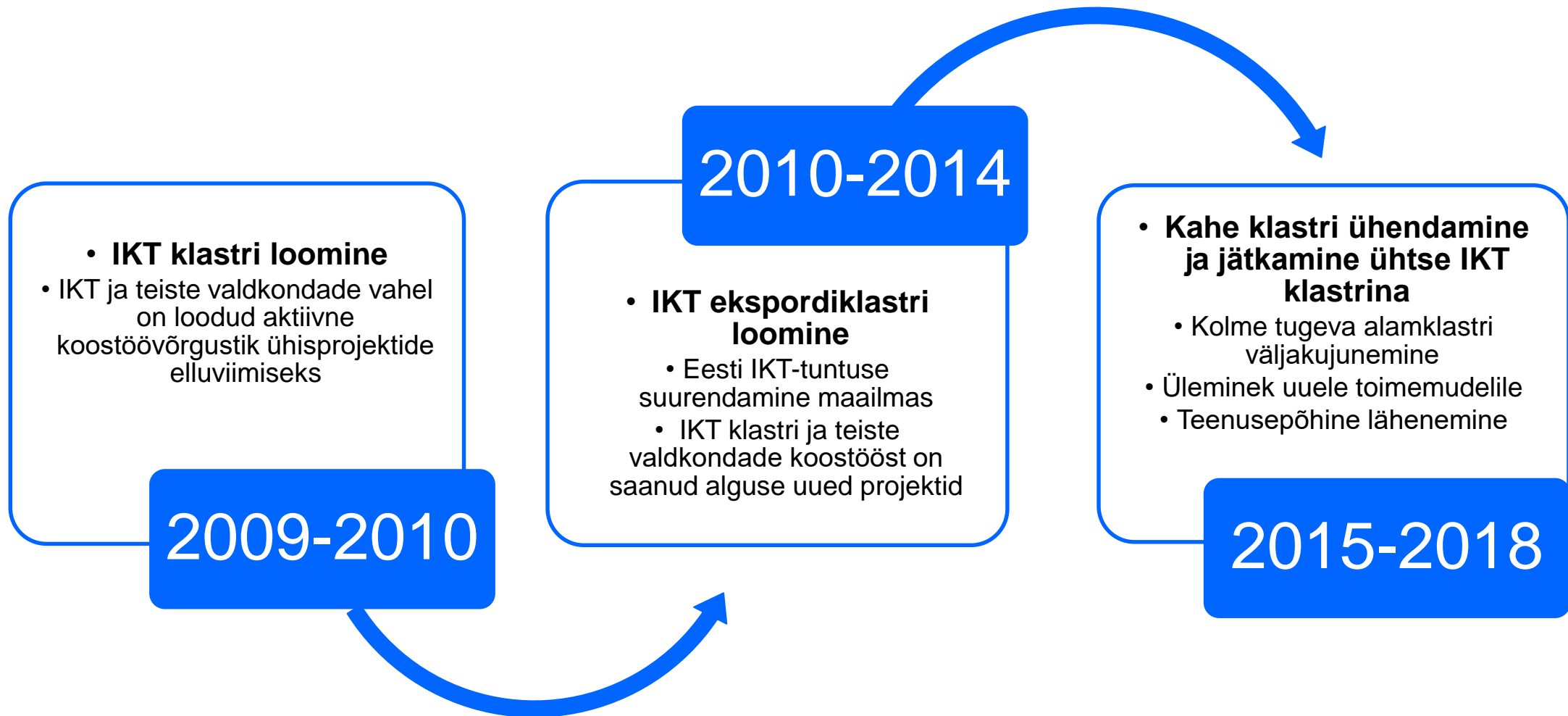
2017. a. sügisest kuni 2018. a. kevadeni viis IKT klaster läbi klasteri teenuste disaini protsessi, mille raames uuriti põhjalikult fookusgruppides partneritega Eesti ja maailma arengutrende. **Kokku lepitud klasteripartnerite ühised väljakutsed võeti aluseks strateegia uuendamisel, tegevussuundade valimisel ning teenuste arendamisel.**

IKT klasteripartnerite ühised väljakutsed on:

- IKT-ettevõtete vajadus kasvada välisurgudel – see väljakutse tuleneb siseturu väiksusest ning rahvusvahelistumisega seotud tegevuste kallidusest, ühiselt on võimalik siseneda uutele turgudele, kõrvaldada turutõrkeid ja teha ühisturundust.
- Vajadus liikumiseks tunnimüügi-lähenemiselt skaleeritavate lahenduste põhisele lähenemisele ning uute toodete, teenuste arendamine. Seejuures on määravaks takistuseks, millega klasteripartnerid ühiselt tegeleda soovivad, teiste sektorite madal digitaliseerituse tase ning IKT vähene kasutamine enda lisandväärtuse kasvatamiseks.
- Rahvusvahelistumiseks ja uute tehnoloogiate rakendamiseks vajalike kompetentside ja teadmiste puudus ning tööjõu üldine puudus.

IKT klasteri senine arengurada

Eesti IKT klaster 2019–2023

- Eesti IKT klasteri strateegilised eesmärgid
- Väärtuspakkumine
- Peamised tegevussuunad ja -valdkonnad

Eesti IKT klasteri strateegiliste valikute lähtealus

Eesti IKT klasteri visiooni uuendamisel on üheks lähtealuseks olnud ka „Eesti IKT-sektori visioon infoühiskonnast 2030“.

Visioon: Aastal 2030 on Eesti heaolu allikaks IKT nutikas kasutamine majanduselus ja ühiskonna korralduses.

Visiooni elluviimiseks on püstitatud strateegilised eesmärgid ja tegevussuunad kolmes kategoorias:

Eesti IKT klaster toetab enda strateegia elluviimisega tegevussuunda „Nutikas ja julge majandus“, mille kohaselt on fookuses:

- kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste arendamine ning eksport
- erasektori digitaliseerimine

IKT klatri visioon: Meie aitame riikidel ja organisatsioonidel jõuda maailmatasemel digitaalsete ühiskondadeni.

IKT klatri missioon: olla Eesti IKT-ettevõtete rahvusvaheliselt tunnustatud koostöövõrgustik ja tugi äri arendamiseks.

Koostöö ja uute ärivõimaluste leidmine:

Suurendada IKT-ettevõtete müügitulu läbi koostöö teiste valdkondadega ning innovaatiliste toodete ja teenuste arendamise.

Rahvusvahelistumine:

Tõsta Eesti kui IKT päritolumaa tuntust ja toetada klatri partnerite eksporti.

Kompetentside arendamine:

Suurendada klatri partnerite rahvusvahelist konkurentsivõimet läbi uute teadmiste, oskuste ja kompetentside arendamise.

Klatri tegevusvaldkonnad: ITS, tööstuse digitaliseerimine, e-riigi eksport

IKT klasteri eesmärkide põhjendus ja saavutamise loogika

- IKT klaster on oma partnerite huvides tegutsev koostööplatvorm. Klasteri ambitsiooni ja tegevussuundade seadmise peamiseks aluseks on nende huvid, valdkondlikud arenguperspektiivid maailmas ja klasteripartnerite konkurentsieelised.
- **IKT klaster on oma eesmärkide seadmisel lähtunud järgmistest peamistest väljakutsetest:**
 - rahvusvahelistumiseks ja uute tehnoloogiate rakendamiseks vajalike kompetentside ja teadmiste puudus ning tööjõu üldine puudus;
 - IKT-ettevõtete vajadus kasvada välisurgudel, mis tuleneb siseturu väiksusest;
 - teiste sektorite madal digitaliseerituse tase ning IKT vähene kasutamine enda lisandväärtuse kasvatamiseks.
- **Nendest väljakutsetest tulenevalt kujundas klaster välja kolm valdkonda, kus väärtust luuakse:**
 - rahvusvahelistumine;
 - kompetentside arendamine;
 - koostöö ja uute ärivõimaluste leidmine.
- **Maailma arengutrendidest ja klasteripartnerite konkurentsieelistest lähtuvalt valiti peamised tegevussuunad, millega klaster tegeleb:**
 - e-riigi lahendused;
 - intelligentsed transpordisüsteemid;
 - tööstuse digitaliseerimine.

Klasteri valdkondade ja tegevussuundade omavahelised seosed on toodud järgmisel slaidil.

IKT klasteri eesmärkide ja tegevussuundade seosed

**Tööstuse
digitaliseerimine**

**Intelligentsed
transpordisüsteemid**

**E-riigi lahenduste
eksport**

Koostöö ja uute ärivõimaluste leidmine:

Suurendada IKT-ettevõtete müügitulu läbi koostöö teiste valdkondadega ning innovaatiliste toodete ja teenuste arendamise.

Rahvusvahelistumine:

Tõsta Eesti kui IKT päritolumaa tuntust ja toetada klasteri partnerite eksporti.

Kompetentside arendamine:

Suurendada klasteri partnerite rahvusvahelist konkurentsivõimet läbi uute teadmiste, oskuste ja kompetentside arendamise.

IKT klasteri väärtuspakkumine

SISENDID	VÄÄRTUSPAKKUMINE	JAOTUSKANALID	TARBIJAD
SÜNERGIA LOOMINE			
1) IKT-ettevõtted: Kasv välisurgudel Kompetentside puudus Uute toodete leidmine IKT kasutuselevõtmine siseturul 2) Teised ettevõtted: Kompetentside puudus Uute toodete leidmine 3) Avalik sektor: Kompetentside puudus IKT kasutuselevõtmine siseriiklikult 4) T&A asutused: Kompetentside puudus Uute toodete leidmine	Ühisturundus Ärikontaktide vahendamine Kompetentside tõstmine IKT-alase teadlikkuse tõstmine Ühisprojektide käivitamine Sektorite ülene <i>matchmaking</i>	Eestisesed võrgustikud Rahvusvahelised võrgustikud Ühisturundus-kanalid Välisesindajad Riigi kõrged ametnikud	IKT-ettevõtted Teised ettevõtted Avalik sektor T&A asutused

Tööstuse digitaliseerimise tegevussuund

- Tegevussuuna peamine eesmärk on **suurendada klastripartnerite müügitulu tööstuse valdkonnas läbi**:
 - Eesti tööstuse digikompetentside suurendamise;
 - sektorite üleste koostööprojektide arendamise uute lahenduste tekkeks;
 - ühisturunduse toe pakkumise ekspordiks.
- **Peamised tegevused**:
 - teiste sektorite klastrite/erialaliitude ja nende ettevõtetega kohtumised ja *matchmaking*;
 - seminarid ja muud erinevad sündmused ning ühisturundus digikompetentside tõstmiseks;
 - tööstuse innovatsioonialaste pilootprojektide algatamine ja juhtimine – vastavate sektoriüleste ning teadusasutusi kaasavate konsortsiumite loomine Eesti-siseselt ja rahvusvaheliselt;
 - IKT-ettevõtete tööstuse-alaste kompetentside tõstmine kogemusvahetuste seminaride, koolituste ja rahvusvaheliste praktikate kaudu.
- **Tegevuste mõju**:
 - tööstuse digitaliseerituse tase ja seeläbi rahvusvahelise konkurentsivõime on tõusnud;
 - klaster on toetanud uute väärtusahelate põhiste algatuste/projektide, tootearenduste teket Eestis ja rahvusvaheliselt, soodustades seejuures koostööd teadusarendusasutustega.

E-riigi lahenduste tegevussuund

- Tegevussuuna peamine eesmärk on **tõsta klastripartnerite eksporditulu läbi**:
 - uutele turgudele sisenemise ja ühisturunduse toetamise;
 - ekspordi- ja tootestamise-alaste kompetentside arendamise;
 - sihtturupõhiste ühisprojektide algatamise ja elluviimise;
- **Peamised tegevused**:
 - klastripartnerite e-riigi lahenduste integreeritud pilootkeskkonna loomine ühisturunduseks;
 - e-riigi lahenduste turundamine: sihtturu ühisprojektid, ühisstendid, turundusmaterjalid, rahvusvahelised konverentsid, välisvisiidid, välisdelegatsioonide vastuvõtmine;
 - e-riigi lahenduste valdkonnast huvitatud rahvusvaheliste ja siseriiklike organisatsioonide ja võrgustikega koostöö ning infovahetuse koordineerimine;
 - ühiskoolitused, seminarid ja õppevisiidid uute tehnoloogiate integreerimiseks, tootearenduseks ja rahvusvahelise koostöö soodustamiseks.
- **Tegevuste mõju**:
 - Klastripartnerite aastane eksporditulu on tõusnud 200 miljoni EUR võrra aastaks 2023;
 - Ühistegevused on toimunud 20 turul.

Intelligentsete transpordisüsteemide (ITS) tegevussuund

Toetada klatri **intelligentse transpordi valdkonna ettevõtete kasvu ja arengut** läbi:

- sektorite ülese (sh avalik ja erasektor) koostöö arendamise uute lahenduste tekkeks;
- lihtsama ligipääsu tagamise rahvusvahelistele turgudele ja ühisturunduse toe pakkumise ekspordiks;
- ITS valdkonna kompetentside suurendamise Eestis.

Peamised tegevused:

- väärtusahelapõhise ITS Estonia koostöövõrgustiku edasiarendamine ning laiendamine;
- ITS lahenduste ühisturundamine: sihtturu ühisprojektid, ühisstendid, ühised turundusmaterjalid, rahvusvahelised konverentsid, välisvisiidid, välisdelegatsioonide vastuvõtmine;
- ITS innovatsioonialaste töögruppide ning pilootprojektide algatamine ja juhtimine – vastavate sektoriüleste ning teadusasutusi kaasavate konsortsiumite loomine Eesti-siseselt ja rahvusvaheliselt;
- nii era- kui avaliku sektori ITS-alaste kompetentside tõstmine – ühiskoolitused, koostööseminarid, ajurünnakud ja õppevisiidid uute tehnoloogiate integreerimiseks, tootearenduseks ja rahvusvahelise koostöö soodustamiseks.

Tegevuste mõju:

- intelligentse transpordi sektori müügi käive ning rahvusvaheline konkurentsivõime on tõusnud;
- klaster on toetanud uute väärtusahelapõhiste algatuste/projektide, toodete/teenuste teket Eestis ja rahvusvaheliselt, soodustades seejuures koostööd teadus-arendusasutustega.

A vertical decorative element on the left side of the slide, consisting of a complex, repeating geometric pattern of blue lines forming a grid-like structure with various rectangular and L-shaped openings.

IKT klasteri juhtimine ja töökorraldus

- Klasteri partnerid, nende ootused ja rollid klasteris
- Klasteri teenuste fookusvaldkonnad
- IKT klasteri edukuse hindamise loogika, klasteri mõju
- IKT klasteri tulemusmõõdikud
- IKT klaster 2023

Klastri juhtpartneri ITL-i ja IKT klastri teenuste erisused

Ettevõtete ärikeskonna arendus Eestis

ITL

IKT-ettevõtete huvide kaitse
(IKT poliitika)

IKT-taristu arendus Eestis

IKT tööjõu pikaajaline arendus
Eestis

IKT tööstuses, transpordis, riigis

Tugi ettevõtete äri arendamiseks

IKT klaster

Tugi kasvuks eksporditurgudel

Uute ärivõimaluste leidmine ja
koostöö teiste
majandusvaldkondadega

Töötajate täiendkoolitus

IKT klasteri partnerite jaotus ja rollid

Partner	Ootused	Panus/roll klasteris
IKT-ettevõtted	Klasteriga koostöös: - parem ligipääs rahvusvahelistele turgudele;- kompetentsem tööjõud;- innovatsiooni- ja tootearenduse võimalustele parem ligipääs ühisprojektide kaudu.	- Uute toodete ja teenuste ühisarendus;- uutele turgudele sisenemine;- Eesti IKT tuntuse suurendamine;- IKT rakendamine teistes valdkondades.
Teiste valdkondade ettevõtted (assotsieerunud partnerid)	Klasteriga koostöös: - alamklasteri valdkonna arendamine Eesti-siseselt ja rahvusvaheliselt;- innovatsiooni- ja tootearenduse võimalustele parem ligipääs ühisprojektide kaudu.	- Valdkonnaülelised ühisprojektid;- alamklasteri valdkonna arendamine ja selle tegevustes osalemine.
Teadusasutused	Klasteri raames: - ettevõtete innovatsiooni soodustamine;- teadustööle sisendi saamine ettevõtetest;- tudengite kaasamine reaalsesse arendusprotsessi.	- Tootearenduse- ja innovatsioonialane koostöö ettevõtetelega;- kvaliteetse tööjõu ettevalmistamiseks ettevõtete ootuste parem mõistmine.
Ettevõtluslinnak	Klasteri raames: - valdkonnaüleste probleemide pakkumine klasteri ettevõtetele;- ettevõtluslinnaku kui innovatsioonikeskkonna turundamine.	- Testkeskkonnaks olemine uutele toodetele, teenustele;- ressursside jagamine tegevuste elluviimisel.

IKT klasteri põhipartner – IKT-ettevõtted; IKT klasteri assotsieerunud partner – mitte-IKT valdkonna ettevõtted.

Klastri teenuste fookusvaldkonnad

- **Uute ärivõimaluste leidmine ja koostöö teiste majandusvaldkondadega**

IKT-sektoris on oluline üleminek arendustundide pakkumiselt toote- ja teenusepõhistele ärimudelitele.

IKT klaster pakub innovaatiliste toodete ja teenuste leidmiseks ning uute äride käivitamiseks järgmist:

- valdkonna-klastrite koostööprojektide arendamine ja käivitamine, alamklastrite töö korraldamine;
- ühisprojektide juhtimine;
- sektorite-ülene koostöö ja *matchmaking*, teiste sektorite teadlikkuse tõstmine IKT võimalustest.

- **Tugi kasvuks eksporditurgudel**

IKT klaster toetab ettevõtete ekspordi läbi turu-info kogumise ja vahendamise ning esindab Eesti IKT-sektorit välisurgudel. Selleks pakub klaster järgmisi teenuseid:

- turuinfo kogumine, vahendamine ja ühishuvide koondamine;
- ühisturunduse korraldamine – IKT-sektori ekspordihuvide esindamine ja turundamine välisurgudel erinevate sündmuste kaudu;
- tegutsemine rahvusvahelise müügiorganisatsioonina.

- **Kompetentside arendamine**

Klaster koordineerib parima praktika saamiseks ja jagamiseks klastrupartneritele koolitusi kokku lepitud valdkondades ning õppereise valitud sihtturgudele. Selleks pakub klaster järgmisi teenuseid:

- koolitused;
- kogemuste vahetuse seminarid;
- õppereisid.

IKT klasteri edukuse hindamise loogika, klasteri mõju

IKT klasteri edukuse mõõtmise indikaatorid jagunevad kaheks:

IKT klasteri mõju indikaatorid;

IKT klasteri tulemusindikaatorid.

Klasteri mõju indikaatorid:

Eesti erasektori digitaliseerituse tase ja seeläbi rahvusvaheline konkurentsivõime on tõusnud;

klaster on toetanud uute väärtusahelate põhiste algatuste/projektide teket Eestis ja rahvusvaheliselt, soodustades seejuures koostööd teadusasutustega;

klasteri mõju rahvusvaheliste kontaktide looja ja vahendajana on tõusnud.

Klasteri tulemusindikaatorid:

klasteripartnerite lisandväärtus töötaja kohta on kõrgem kui sektori üldine lisandväärtus töötaja kohta;

klasteripartnerite müügitulu on tõusnud;

klasteripartnerite eksporditulu on tõusnud;

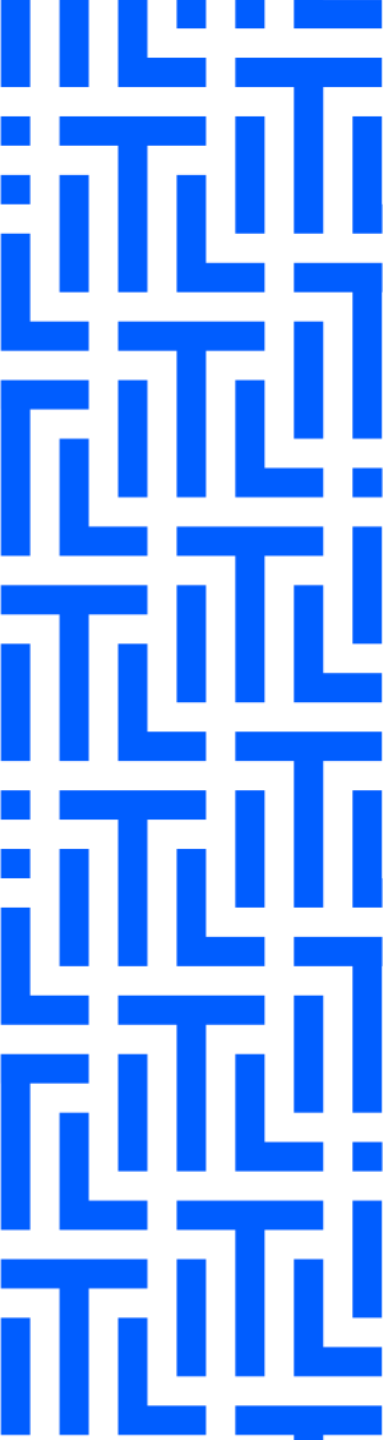
IKT klaster on sertifitseeritud rahvusvahelise kuld-tasemega klaster.

IKT klasteri tulemusmõõdikud

	Baastase	Sihttase 2020	Sihttase 2023
Klasteri partnerite arv	27 (2017)	33	37
Lisandväärtuse keskmine kasv hõivatu kohta (protsent baastasemega võrreldes)	0% (2017/2017)	6% (2020/2017)	15% (2023/2017)
Klasteri tegevustes osalejate arv aastas	1 500 (2017)	1 650	1 750
Klasteri partnerite müügitulu aastas	190 M EUR	320 M EUR	510 M EUR
Klasteripartnerite eksporditulu aastas	80 M EUR (2017)	160 M EUR	280 M EUR
Ühisarendused/koostööprojektid (arv)	6 (2015–2017)	8 (2015–2020)	10 (2015–2023)

IKT klaster 2023

- Aastal 2023 on IKT klaster **väärtusahelate üle**st innovatsiooni loov ja ühendav klaster, mis on usaldusväärseks koostööpartneriks teistele klastritele, teadusasutustele ja rahvusvahelistele partneritele.
- Klastris on vähemalt kolm tugevat tegevussuunda, samas on olemas pidevalt valmisolek uute alamklastrite/tegevussuundade arendamiseks vastavalt partnerite huvile.
- ITL kui klastrit juhtiv organisatsioon tagab jätkuvalt klastrile füüsilise toimimiskeskonna.
- Klastrile on tekkinud tegutsemisaastatega (2009–2023) arvestatav kogemuste ja teadmiste pagas koostööprojektide algatamise, ettevõtete koolitusvajaduste, konsortsiumite moodustamise, ürituskorralduse jne kohta. **Ühe klastri jätkusuutlikkuse tagamise võimalusena näeb klaster saadud kompetentside müüki teistele klastritele/klastri loomisest huvitatud organisatsioonidele nii siseriiklikult kui ka rahvusvaheliselt.**
- Klastri peamised väärtused on jäänud samaks, pakkudes klastris välja arendatud teenuseid ning luues neutraalset koostöökeskkonda.
- **Klastri peamised tuluallikad 2023 on:**
 - klastrupartnerite osalustasu;
 - teenuste müük partneritele;
 - teenuste müük klastrist välja;
 - partnerite omafinantseering projektides;
 - rahvusvahelised projektitoetusmeetmed.

ITL
KLASTER

SILVER

**Cluster
Management
Excellence**

DEDICATED TO CLUSTER EXCELLENCE